

Novija demografska kretanja u Gradu Zagrebu nakon popisa 2011. do 2017. godine

Prema procjeni sredinom 2017. godine Republika Hrvatska imala je 4 124 539 stanovnika. Grad Zagreb je sredinom 2017. prema procjeni imao 802.762 stanovnika što je u odnosu na procjenu za prethodnu godinu rast od 0,2%.

Treba istaknuti da Grad Zagreb uz Istarsku Županiju u RH jedini ima porast stanovništva u 2017. godini u odnosu na popisnu 2011. godinu s tim da je porast u Istarskoj županiji gotovo pa zanemariv s obzirom da je taj porast iznosio svega 201 stanovnika u apsolutnom iznosu. Stanovništvo RH smanjeno je u ovom 7-godišnjem razdoblju za 3,6%, a stanovništvo Grada Zagreba poraslo je za 1,6%. Od popisa stanovništva 2011. godine pa do sredine 2017. godine broj stanovnika u Gradu Zagrebu apsolutno je povećan za 12 312 stanovnika. Tome doprinose nešto povoljniji demografski trendovi posljednjih godina, proizašli u prvom redu iz pozitivnog salda ukupne migracija ili većeg broja doseljenih nego odseljenih u unutarnjim migracijama. Nažalost blagi porast nataliteta u ovom razdoblju nije doveo do toga da se broj stanovnika u Gradu Zagrebu povećava prirodnim putem (zbog visokog mortaliteta uzrokovanog visokom ostarjelošću stanovništva), već isključivo samo doseljavanjem imigracijom. Budući se broj stanovnika u svim županijama smanjuje relativni udio Grada Zagreba u ukupnom stanovništvu RH u stalnom je porastu.

Tablica 1. Kretanje ukupnog broja stanovnika Republike Hrvatske i Grada Zagreba u razdoblju 2011.-2017. godine (procjena sredinom godine)

Godine	Republika Hrvatska				Grad Zagreb				Udio GZ u RH
	Broj stanovnika	Apsolutna razlika	Lančani indeks	Bazni indeks	Broj stanovnika	Apsolutna razlika	Lančani indeks	Bazni indeks	
2011.	4 280 622	-	-	100	790 450	-	-	100	18,5
2012.	4 267 558	-13 064	99,7	99,7	793 057	2 607	100,3	100,3	18,6
2013.	4 255 689	-11 869	99,7	99,4	795 505	2 448	100,3	100,6	18,7
2014.	4 238 389	-17 300	99,6	99	798 424	2 919	100,4	101	18,8
2015.	4 203 604	-34 785	99,2	98,2	799 565	1 141	100,1	101,2	19
2016.	4 174 349	-29 255	99,3	97,5	802 338	2 773	100,3	101,5	19,2
2017.	4 124 531	-49 818	98,8	96,4	802 762	424	100,1	101,6	19,5

Izvor: Procjena stanovništva Republike Hrvatske, Priopćenje br. 7.1.3. DZS, rujan 2018.

Stopa živorođenih u Gradu Zagrebu na 1.000 stanovnika prema posljednjim raspoloživim podacima u 2017. godini iznosila je 10,1 promila. Stopa prirodnog prirasta je u padu i u 2017. godini je iznosila -0,9 promila jer je prirodni prirast negativan (-750) što znači da je bilo više umrlih nego živorođenih. U Hrvatskoj je i dalje prisutan negativan prirodni prirast, pa je u 2017. godini stopa prirodnog prirasta bila -4,1 promila. U usporedbi s RH u Gradu Zagrebu svi su pokazatelji prirodnog kretanja povoljniji. Prirodni prirast u Gradu Zagrebu nešto je viši od prosjeka RH, što je odraz mlađe dobne strukture stanovništva Grada koja je rezultat imigracije. Također i stopa nataliteta viša je, odnosno povoljnija od državnog prosjeka. Stopa mortaliteta viša je na državnoj razini od zagrebačke što znači da je i ovaj pokazatelj povoljniji u Gradu Zagrebu. Iako je dobna struktura starog stanovništva u RH (17,7%) i u Gradu Zagrebu (17,3%) približno jednaka, niže stope mortaliteta u Gradu Zagrebu rezultat su bolje zdravstvene skrbi zahvaljujući prvenstveno tome što se u Zagrebu nalaze najbolje zdravstvene ustanove. Premda Zagreb predstavlja najgušće napučeno područje Hrvatske, zahvaljujući svom razvoju i naseljavanju, evidentno je da u novije vrijeme nema izuzetno visoke demografske trendove, što se očituje u blagom (stagniranom) općem kretanju stanovništva i ubrzanom procesu starenja.

Stanovništvo Grada Zagreba, kao i kod većine velikih europskih gradova ne raste prvenstveno na temelju svog prirodnog prirasta, već tome u prvom redu pridonose imigracijski tokovi odnosno novo doseljavanje.

Tablica 2. Prirodno kretanje stanovništva Grada Zagreba u razdoblju 2011.-2017. godine

Godine	Živorodeni	Umrli	Prirodni prirast	Vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih)	Stope (na 1000 stanovnika)		
					n	m	pp
2011.	8.411	8.396	15	100,2	10,6	10,6	0,0
2012.	8.394	8.329	65	100,8	10,6	10,5	0,1
2013.	8.254	8.360	-106	98,7	10,4	10,5	-0,1
2014.	8.452	8.359	93	101,1	10,6	10,5	0,1
2015.	8.039	8.821	-782	91,1	10,1	11,0	-0,9
2016.	8.120	8.528	-408	95,2	10,1	10,7	-0,5
2017.	8.076	8.826	-750	91,5	10,1	11,0	-0,9

Izvor: Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske, Priopćenje br. 7.1.1., DZS, za godine 2011.-2017.

Glede migracija koje se odnose na Grad Zagreb, od 2011. do 2017. dolazi do porasta doseljenih iz drugih županija i iz inozemstva, međutim također dolazi i do porasta odseljenih u inozemstvo. Saldo ukupnih migracija i saldo migracije među županijama u ovom razdoblju je pozitivan, saldo migracije s inozemstvom do 2013. za Grad Zagreb također je pozitivan ali je posljednje četiri godine (od 2014. do 2017.) više stanovnika odselilo u inozemstvo nego doselilo iz inozemstva te je saldo vanjske migracije te tri godine negativan. Glede Hrvatske, saldo vanjske migracije u cijelom razdoblju 2011.-2017. je negativan (više odseljenih u inozemstvo nego doseljenih iz inozemstva). Ulaskom Hrvatske u Europsku uniju 2013. godine omogućen je nesmetani odlazak radne snage u većinu zemalja Unije. Zbog nedostatka radnih mjesta u Hrvatskoj veliki broj građana Hrvatske seli se u zemlje Unije u kojima postoji potražnja za radnom snagom. Osim depresivnih i slabije razvijenih dijelova Hrvatske (Slavonija, Lika, Dalmatinska zagora) ni Grad Zagreb nisu zaobišla ova iseljavanja.

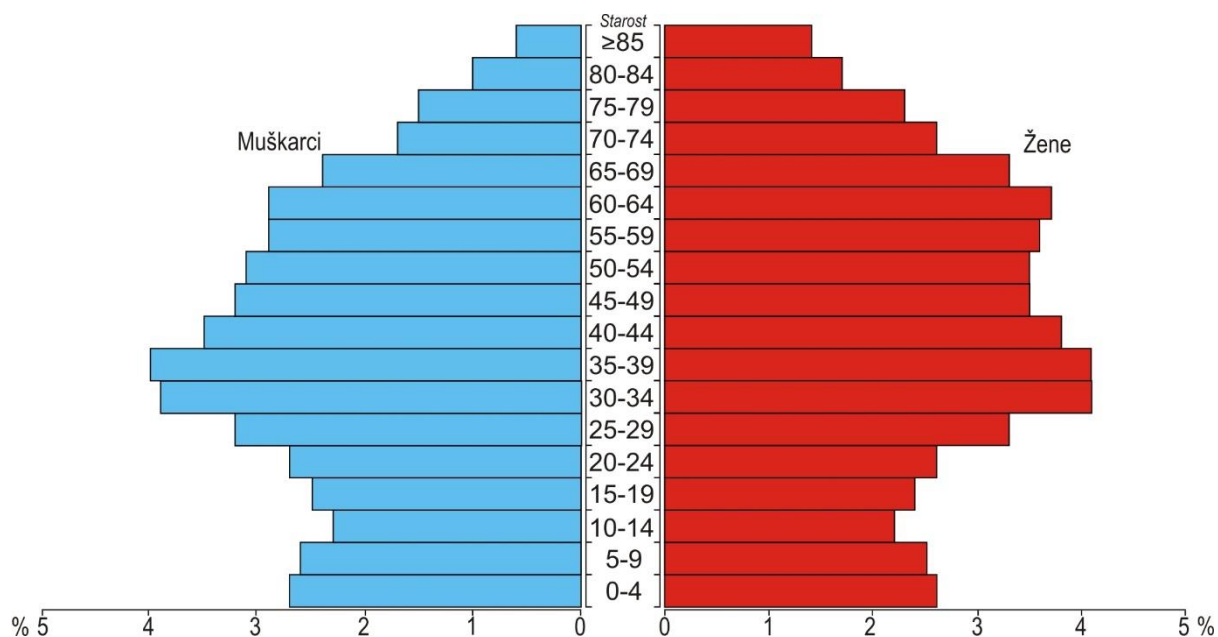
Tablica 3. Migracije stanovništva Grada Zagreba u razdoblju 2011.-2017. godine

Godine	Ukupno doseljeni	Ukupno odseljeni	Saldo ukupne migracije	Saldo migracije među županijama (unutarnje migracije)	Saldo migracije s inozemstvom (vanjske migracije)
2011.	10.926	8.787	2.139	2.095	44
2012.	10.548	8.396	2.152	1.832	320
2013.	11.606	8.735	2.871	2.281	590
2014.	13.116	10.076	3.040	3.421	-381
2015.	13.644	11.512	2.132	4.420	-2.288
2016.	13.765	11.059	2.706	4.252	-1.546
2017.	13.758	12.755	1.003	4.102	-3099

Izvor: Migracija stanovništva Republike Hrvatske, Priopćenje broj 7.1.2., DZS, Zagreb za godine od 2011.-2016.

U Gradu Zagrebu nastavlja se kontinuirano starenje stanovništva. Udio stanovništva starog 65 i više godina prema procjeni za 2016. godinu iznosio je 18,6%, dok je udio radno sposobnog stanovništva (15-64 godina) za procijenjenu 2016. godinu iznosio 66,6%. Udio mladih 0-19 godina iznosi 19,7% i za razliku od udjela starog stanovništva koji se povećava iz godine u godinu udio mladih stagnira. Starosna struktura u Gradu Zagrebu nešto je povoljnija od državne. Udio mladih (0-19) na razini države iznosio je 20,1%, a starog stanovništva 19,4%. Udio žena u ukupnom stanovništvu Grada Zagreba je 53,2%, a udio muškaraca 46,8%. Na

državnoj razini (RH) udio ženskog stanovništva u ukupnom je 51,7%, a udio muškaraca 48,3%. Udio fertilnog u ukupnom ženskom stanovništvu u Gradu Zagrebu 2016. godine iznosio je 44,8%, u RH 42,4%. Prema ovim pokazateljima i starosna i spolna struktura povoljnija je u Gradu Zagrebu nego u RH.

Sl 1. Dobna-polna piramida stanovništva Grada Zagreba 2016. godine